

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD.

No. 8.

November 1, 1892.

A pedagogical literary and social Monthly.

50 Cents pr. annum.

Vol. II.

Advent.

Trøtte Vandrer, Jubeltøner
Konger gennem Himmelhal!
Se, han kommer, din Forsøner,
Til dig i din Trængsels Dal
For at fri dig af din Nød
Og dig skjante Livsens Brød.

Se, han han kommer, Jesu søde,
Den Hærstares Herre brud,
For at sone for din Brøde
Og dig danne til sin Brud.
Op da Sjæl il til ham hen,
Han er Synderes bedste Ven.

Stynd dig og med Bøn og Taare
Kast i Støv dig for ham ned;
Lad ei Verdens Lyfter daare
Dig med sin Forkænglighed;
Op og stynd dig til din Gud
Han vil ingen støde ud.

Grib ham da, at naar han kommer
Som en stærk og ridsjær Gud,
Nan dig møder ei som Dømmer,
Men som Brudgommen sin Brud:
Alt du maa i Paradis
Ewig syngte til hans Pris.

E. B.

Advent.

(C. Freyer.)

Ethvert Menneske har sit særegne Ansigt, enhver Tid sit særegne Præg, ikke blot enhver Dags- og Aarstid, men ogsaa enhver Festtid. En saadan særegen Festtid er Adventstiden, Forberedelsestiden til Kristenhedens første store Fest, Julen. De fire Søndage med deres Uger har altid haft noget særligt tiltrækkende for mig. Man venter og haaber paa noget, Tanken rettes mod Fremtiden, man føler en Attraa, en

Vangsel efter noget fremtidigt. Det er vist ikke blot mig, der føler saa, da jeg ikke er eller vil være nogen Undtagelse. Du føler ogsaa noget saadant, ikke sandt? Hvad er det, vi længes efter? Efter Gulegaver, Overraskelser, Opfyldelsen af længe nærede, tause Ønsker? Vist ikke; vi er jo ikke længer Børn og burde have aflagt det barnagtige! Alle Gaver, som Festen bringer os fra Menneſkehaand, er Biting. Man skal ikke gjøre en Bijag til Hovedsag. Eller haaber vi paa mere Lys efter de mørke, korte Dage? Længes vi efter Befrielse fra Mørket, som ligger saa trykkende over os i Ugerne før Jul? Maaſte ogsaa det, men ikke det alene. I Adventstiden er rette Kriste tilmode som et Folk, naar det venter snart at faa se sin Konge. Og det er jo en Konge, som kommer: Verdens Konge, ikke synlig, men usynlig; ikke legemlig, men aandig og aandelig, ikke paa Gaderne eller i Husene, men i Hjerterne. Derfor gjælder det om at rydde op i disse, at feie og pynte, smykke og befranse dem. Forstaar du, hvad jeg mener dermed? — Men vidunderligt er det, at Adventstiden, denne hellige Ventetid, netop falder ind i de Uger, da det er mørkest hos os, og at han, som siger: „Jeg er det Verdens Lys“ kommer netop da, naar Dagene igjen begynder at længes. Mon det derved skal gjøres os lettere at fatte, hvad det Verdens Lys har at betyde, og at vi maa lade os oplyse af ham, paa det at vi ikke skal vandre i Mørket? — Vi Kristne er ikke de første, som holter Jul. Der var fordum en Advent, som varede i Aarhundreder, for ikke at sige i Aartusinder. Den hele Menneſkehed ventede. En meget liden Del ventede paa nogen: paa en Frelser, en virkelig, om end ingen jordisk Konge; Størsteparten ventede paa noget: paa Held og Lykke, paa Bedring, paa en „gylde Tid“. Man talte og drømte om „bedre Dage“. Derom vil vor korte Adventstid minde os. Men vi skal glæde os, fordi vi ved, hvem og hvad vi har at vente.

Mon nu Flertallet af de Kristne hos os har en levende Forestilling om Adventstidens Betydning? Jeg tror det ikke. For Flertallet af vor Slægt synes en Tid at være som en anden, idetmindste ser de ikke den Forskjel, jeg mener. Mange bliver sig først ret bevidst, at Julen staar for Døren, ved Juleaandelserne i Bladene eller ved de ualmindelig oplyste og oppyntede Butiksvinduer; andre bliver mindede derom ved deres Børns Ønsker med Hensyn til de forventede

Julegaver, atter andre ved deres egne Forretninger, der i disse Uger skal indbringe dem størst Fortjeneste. Nufortiden jager og higer Menneskene saa efter Nybelse, at de ikke har Stunder til at forberede sig til den hellige Tid og at betænke noget, som hverken angaar Pungen eller Mæden. Dertil kommer: det høie og hellige behersker ikke mere saaledes som før vort offentlige og huslige Liv. Vore Huse, jeg mener vort Familieliv, har ikke mere nogen Søndagsskole, men gaar altid iført sin sædvanlige Hverdagsdragt, naar det ikke undertiden ved en eller anden verdslig Vistighed viser sig i en let Baldragt. Det er blevet stille og hverdagsligt i vore Huse, derfor mærker man heller ikke meget til Advent. Da jeg var Gut, sang vi Børn omkring i Husene Adventsalmen: „Jeg glæder mig i dig og byder dig velkommen,“ og de gamle sang med. De kunde den udenad; thi hver Søndag i Advent blev den sunget ved Slutningen af Gudstjenesten. Og saa de gamle, hellige Adventshistorier om Zakarias og hans Hustru Elisabeth, om Maria o. a. blev for læste. Naar første Søndag i Advent kom, blev Børnenes Legetøj fra sidste Jul hentet frem, og i de lange Aftener arbejdede store og smaa paa „Jule-Vyfestager“, et simpelt Kunstværk af Staaltraadsringe, omviklede med Mos og smykkede med Glasperler. Da mærkede alle Husets Beboere, at det var Advent, og saa de, som kom og besøgte os. „Men det er alt sammen kun hyre Ting, Biting!“ Ja vel. Men det hyre virker paa det indre, og hvad der udenfra bliver indprentet Mennesket, navnlig Ungdommen, glemmer han ikke hele sit Liv. Paa andre Steder kom Folk i Landsbyerne sammen i en stor Stue i Adventstiden og lod et Barn læse en Adventsfortælling høit, som de sit Presien eller Skolelæreren til at forklare, undertiden sang de ogsaa en Adventsalme. Hvad gjør man nu i Husene til Minde om Adventen?

„Men i Kirken — —?“ Paa Grund af Travlheden før Jul gaar mange slet ikke i Kirke, andre kan ikke, fordi Kirken ligger saa langt borte, eller fordi Kulden er saa streng. „Men i Skolen da — —?“ Hvad hjælper det de voksne? Og naar der nu ikke er noget Barn i Huset, som gaar paa Skole? — Hvad mener I, om vi prøvede paa igjen at faa lidt, der minder om Advent, ind i vore Huse, lidt Sang eller Læsning, et Billede eller lignende?

En god Bekendelse.

Medens Daniel Webster befandt sig i sit Livs bedste Alder, spiste han en Dag i et Selskab af fint dannede Mænd i Boston. Selskabet bestod af Præster, Sagprædere, Statsmænd og Handelspræster. Under Maaltidet kom Samtalen bl. a. til at dreie sig om Kristendommen. Webster bekendte for dette Selskab sin Tro paa Kristi Guddom og sin fulde Tillid til Trefserens Forsonings-Offet. En meget anset Unitarierpræst, der sad lige over for ham ved Bordet, saa forundret paa ham og sagde: „Hr. Webster, kan De begribe, hvorledes Kristus baade kunde være Gud og Menneske?“ Webster rettede et skarpt Blik paa ham og svarede: „Nei, min Herre, det kan jeg ikke begribe. Derfor jeg kunde forstaa ham, da var han ikke større, end jeg selv er, og han kunde da ikke være min Igjenløser. Men min egen Afhængighed af Gud og Udhængighed til det Gode har grundigt overbevist mig og overbevist mig hver Dag om, at jeg trænger en Igjenløser og Saliggjører.“

Modstanderen taug.

Et Barndomsminde.

(Af J. S. Welhaven.)

Jeg var lykkelig paa min Barndoms Kyst—
Jeg sendte Snekker ud i Vølgers Dybt
Og plukked' Roser mellem mørke Fjælde,
Og efter Dagens legende Bedrift
Jeg læste Krøniker og hellig Skrift
Og hørte Eventyr om Jettens Bælde.

Men fremfor Alt jeg tog det som en Fæst,
Naar stundom med min Foder, der var Præst,
Jeg havde Lov paa Sognebud at følge.
Ja, som en lille stummersødig Dreng,
Jeg kunde hurtigt glemme Soud og Seng
Og drage med ham over Bjerg og Vølge.

Hvor klart erindrer jeg en silbig Kvæld,
Da til en Hytte bag det øde Fjeld
Han hentet blev med Fjeld og med Taarer.
Jeg sad paa Sadelbuen i hans Arm,
Hans Kappe dækked' mig og holdt mig varm,
Og i min Favn jeg havde Sakramentet.

Paa steile Skrænter Natrede vor Hest
Med sikre Sandfer gennem Østrens Blæst,
Mens Egens Grunde hviled' natlig dunkle.
Dybt under Stien stod den sorte Lund,
Og alt var øde, og i Dalen kun
Jeg saa et Stjernesjør paa Skjernet julle.

De løse Stene i den vilde Kled,
Hvorover Vinden Taageskyen drev,
Gled ud mod Dybet over Fjeldets Stulder;
I Lyngen bragede det bratte Fald,
Og fjært i Dalen lod fra Biergets Hal
Med tifold Esterklang det dumpe Bulder.

Men stille sad jeg paa det trygge Dyr,
Og Ratten var mig som et Eventyr,
Hvis Tryllesti jeg turde selv befare.
Dens Angster kunde ei mit Indre naa;
Min Faders Bryst jeg hørte roligt flaa,
Og i hans Arm jeg kjendte ingen Fare.

Selv var han taus, og kun en enkelt Gang
Han spurgte mig, om Veien blev mig lang,
Og bød' sig og kysked mig paa kinden.
Og atter sagde han: „Vi er' der snart,
Og inden kort vil Veiret blive klart,
Og under Fjeldet mærke vi ei Binden.“

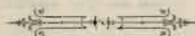
Til sidst den hviled' kun fra Ur og Krat,
Da Kleven sænted' sig og stansed' brat
Ved Fjeldportalen til en dykket Slette.
Et Glimt af Raanen faldt i Dalen ned,
Det snevne Pas var som et Borgelod,
Og Klippen stod paa Tunet som en Jette.

Hvor selvsomt droned' det, da Hestens Sko
Slog Gnistre paa den hellelagte Bro,
Hvorunder Elven mod en Afgrund stummed'.
Da banled' Hjertet stærkest i mit Brøst,
Det var for mig, som om hver Mattens Røst
Bed denne pludselige Klang forstummed'.

Som Trolde's Børn, hvis Styrke er forbi,
Naar Helligdommen drager ind deri,
Beg nu med Et hver Klippemur tilside.
Paa Vassen Hytten mellem Birke laa,
Og Ilden flammed' fra dens Arnevraa
Og lyste paa den Bei, vi skulde ride.

Ved denne Arne hviled' jeg om Lidt
Og tænkte paa det dunkle Midt,
Mens Diet dvæled' ved de røde Flammer.
Fra Dalens Bund jeg hørte Elvens Gang,
Og til dens Brusen lod der Salmesang
Og Messetoner fra den Syges Kammer.

Men denne Nat jeg stued' tidt igjen,
Naar Rørets Bei gik over Klipper hen,
Og Bliffet svæved' raadvildt over Ddet.
Ved dette Minde glemte jeg min Frygt,
Som da jeg sad ved Faderhertet trygt
Og drog tilfjelds med Falken og med Brødet.

Forældrenes vise Strengthed.

(Dr. Martin Luthers Haandbog.)

Straffeembede er et Værk af den guddommelige og kristelige Kjærlighed. Thi Saadant har Gud ogsaa paalagt Fader- og Moderstanden, hvor dog den højeste Kjærlighed til Børnene er indplantet af Gud i Naturen, og de maa dog, dersom de ere fromme Forældre og have sine Børn ret kjær, ikke le dertil og lade dem være lige, naar de se sine Børns Udydighed, men straffe dem baade med Ord og skarpe Hug. Det er Embedsslag og Kjærlighedshug, som man er skyldig til, og som Gud har befalet, dertil ikke skadelige, men nyttige.

Forældrene tugte Børnene ogsaa med Ris og Hug, for at der kan blive noget Godt af dem. Ligefom Ordspøget lyder: jo hårdere Barn desto hårdere Ris. Og dog er det et Spil af den guddommelige Majestat, tillige af fromme Forældre og Væremestere, der uden Tvivl ikke dermed ville dræbe sine Børn. Thi den Tilbøielighed, som de have til dem, saaledes som den af Naturen er indplantet Forældrene, tillader dem ikke det; men den faderlige Kjærlighed og Barmhertighed kræver dette: nemlig, at de maa bruge Slag og Hug paa Børnene, forat de kunne blive fromme, endstjønt Saadant ei kan ske uden Smerte og uden Brede.

Naar man ser, at et ungt Menneske vokser op, ikke vil høre Prædiken, ja foragter den, ikke kan bede, er utugtig, udydig og fuld af Udyd, og Formaning og Straf med alvorlige Ord ei vil hjælpe: saa heder det at bruge Barmhertighed, naar man bruger Ris og Slag, forat Synd og Vanart itide kan hindres. Thi naar Sjælen har saadan Udyd i sig, er det langt farligere og værre, end naar Legemet er sygt. Al Pest, Torden og Vind paa Legemet er ikke saa ond og saa skrækkelig som paa Sjælen. Derfor er man skyldig til at vise Barmhertighed mod et saadant Menneske, som man kan, med Ord, Hug og Slag. Ja, siger Du, det er en gruelig Barmhertighed at bruge Riset. Hvorledes skulde man kunne gjøre det? Naar det er forspødent, kan man ei lade det være. Vægerne maa dog undertiden aftage et Ben eller en Arm, forat Legemet kan frelses. Saaledes ogsaa her. Thi saadan Straf bruger man derfor, at Du kan blive

from og friet fra Djævelen og hans Rige. Er det ei sandt, at naar Du faldt i Baudet, saa vilde Du endog dertil takke mig, om jeg greb Dig ved Haaret og holdt Dig oppe, og jeg vilde spørge efter, om dette Ors gjorde Dig ondt? Kan Du nu i legemlig Rød lide, og Du gjerne lider det, at man gjør Dig ondt, fordi det er til din Nytte, hvorfor vilde Du da vredes her, hvor det ikke gjælder det timelige Liv, men det evige, og ikke Legemet men Sjælen. Saaledes er det ogsaa en Barmhertighedens Gjerning, som Gud vil belønne, at, hvor der er onde Børn i Huset, man da tager sig en Hasselkæp og prygler dem bygigt igjennem. Saadant er en guddommelig Salve mod Sjælens Sygdom, som heder Udydighed mod Fader og Moder.

Fædrens Herredømme over Børnene paa Jorden skal ei være haardt og uvenligt. Hvo, der hersker i Brede, gjør ondt værre. Naar Fædrene ei kende Gud, saa gjør ogsaa Gud, at ikke noget Barn arter sig godt. Dette lægger os paa Hjerte den rette Følelse, der skal herske mellem Forældre og Børn. Paulus formaner Efes. 6, 4: I Fædre, opirrer ikke eders Børn, men opfoder dem i Tugt og Herrens Formaning. Erfaringen lærer, at der kan udrettes mere v.d. Kjærlighed end ved Trældoms Frygt og Dvang. — Af Forældrene kræves, for det Første, Flid og Omhyggelighed, men derefter ogsaa iand Guds frygt. Derfor skulle de ikke søge at holde Ungdommen i Skranker ved Skrækkebildder. Tugten, som øves paa Børnene saavel ved Ord som med Gjerning, frelser et Barns Sjæl fra den evige Helvedesstraf. En Fader sparer ikke Riset, men betænker, at den Vre, at opdrage Børn, er givet ham af Gud, saa at det er Guds egen Gjerning, naar et Barn skal stikke sig vel. Hvo, som ikke ved det, han hader sine Børn og vandrer i Mørket. Forældre, som elske sine Børn altfor meget, lade dem føle sin onde Villie, de gjør intet Andet end hade dem. De opdrage en Kjeltring, som de engang maa følge til Rettestedet, og som kunde bide Ræsen af sine egne Forældre. Forældrene ere i Almindelighed Skyld i Børnens Fordrøvelse. De forse sig ialmindelighed i disse tvende Dele, enten derved, at de altfor meget kjæle og dægge for dem, eller ved altfor stor Strengthed og Forbitrelse.

Er ikke dette at have Velbehag i Sømmen, at man straffer og slaar ham med Ris? Saa lærer isandhed Skriften, og Erfaring bevidner det. Thi de, som ere fromme og tro Fædre, de tugte sine Børn med ret Alvor; de ville ikke taale, at de blive udydige og ikke sætte Sit igjennem. Og det gjøre de ikke af noget ondt Hjerte, men mene det saaledes, at de derved undervise sine Børn, og at hvad Ondt der er i deres Liv kan blive forbedret, saaledes at de nemlig kunne blive fromme Mænd. Men Drengen eller Barnet, som straffes og tugtes, forstaar ikke Fædrens gode, kjærlige Villie og hjertelige Tilbøielighed, men mener, at Fæderen er en Tyrann og endog har ladet fare at Omfarg for og Kjærlighed til ham.

Naar Forældrene have straffet de udydige Børn efter Fortjeneste, saa gibe de dem derefter atter gode Ord og ligefom igjen forsoner sig med dem. Og en saadan Ubestandighed skal ei alene ikke straffes, men endog roses; hi den er nyttig for Børnene, saa at de ikke saa Brede til Fædrene, fordi de frygte for Riset.

Til Læserne.

Vi skylder vore Læsere inderlig Tak for deres store Overbærenhed og Taalmodighed med os. Det er ikke saa faa, som punktlig har b. talt Bladet og alligevel har de slet ikke faaet Bladet punktlig. Man kan med Rette sige til os, at det lille, vi giver for 50 Cts., dog burde gives i rette Tid, og deri har de fuldkommen Ret. Det er et meget rimeligt Krav. Men da vi dog ikke har været istand til at opfylde saa billig en Fordring, omgives vi alvorligt med den Tanke at lade Bladet gaa ind og sende Pengene tilbage til dem, der havde betalt i Forstud. Denne Tanke blev forelagt for en Del af vore Præster, som nylig var samlet ved Indvielsen af Pastor Hoels Kirke i Seattle. Men man vilde ikke høre om Redlæggelse af Bladet. Ivertimod, man besluttede efter grundig Overveielse af Sagen, at Bladet efter Nyaar burde udkomme to Gange om Maanedn i samme Størrelse og Format som nu for den samme Pris som hidtil. Dette turde vi ikke sætte os imod. Man mente, at dette lille Blad paa denne Maade kunde udrette meget godt. Det er ogsaa virkelig sandt, at vor Kirkes Virksomhed herude har saamange Sær-Interesser, at et særskildt Blad godt trænges, især da vor „ev-luth. Kirketidende“ ikke kan yde os det Rum, vi ellers behøvede. Vi haaber ogsaa, at vi ikke heller skal gaa i Veien for vor „Kirketidende“, som dog er vort hele Samfundes Organ, men at vi skal tjene den samme Sag som en Bisergut i en stor Forretning.

Men hvorledes skal vi kunne faa vor „Herald“ ud to Gange i Maanedn, naar den hidtil ikke har aarbet at komme omkring en Gang i Maanedn? Det kan ske paa den Maade, som bl. v. besluttet, at nemlig hver Præst som arbejder herude to Gange i Maanedn til Udgifterne indsender et Stykke, som man tror er nyttigt for Læserne. Pastor Langseth, som nu længe har været i Stien for vor Skole, har vi snart skal komme tilbage. Vi skal gjøre alt hvad der staar i vor Magt til at indfrie vort Løfte og udføre vort Hverv efter bedste Skjon. Men vi maa ogsaa indstændigt bede om Hjælp ogsaa i dette Arbeide. Alene formaar vi nok ikke her meget. Denne Bøn stiller vi ikke alene til vore Venner her i de vestligste Stater, men ogsaa til vore Venner i Stien.

Mon ikke dette Blad kan gjøres baade til et Skoleblad og et Missionsblad? Da kan vi fra Stien saa Skoleundervisning i Bladet baade for Stien og for Vesten; og herfra kan vi rapportere til vore Lædere og Søsire i Stien om vort Arbeide her. Derved opstaar en Bælvirksomhed, der knytter Brod. rbaandet og styrker Arbeidsmodet og „det hele Legeme bliver sammensøiet og forenet ved al den Forbindelse, indbyrdes Hjælp giver, i Forhold til ethvert Lems tilmaalte Virksomhed, og voxer Legemets Bært til sin Opbyggelse i Kjærlighed.“ Ef. 4, 16. I vor troesfættige og kjærlighedsfulde Tid trænger vi Kristne ofte at mindes dette Guds Ord og høre os heri under alt vort Arbeide i Skolen, Kirken og Hjemmet. Da faar ogsaa Staten sin store Betsignelse og Nytte af den aandelige Varme og legemlige Virkekraft, der udvikler sig under saadan Dvælselse. Men denne Dvælselse er ofte en ganske besværlig Exersits. Dog da den efter ovenstaaende Guds Ord aabenbart hører med til en Kristens Gudsfrygtighedsøvelse, saa unddrager han sig ikke, om det end af mange

Grunde stadigt smager Kjødets surt og modbydeligt. Men for en Troende, det er en vel ophøst Troende, som dog alle Kirkes Tjenere maa være, er det en op- og afgjort Sag, at han ikke er Kjødets Skyldner, uden forsaa vidt at han skylder sin Frelser at korsfæste det.

Om vi nu end ved, at tro Arbeidere baade ved vore Skoler og i vore Menigheder og paa Missionsmarken, synes, de har mere paa sine Skuldre end de godt kan raa med, saa beder vi dog om Bidrag ogsaa til dette Blads Spalter. Vi beder kun om smaa Stykker til Bladet, svarende til „Nickels“ og Kobberdanter. Disse er ofte meget hændige og gode at have.

Endelig maa vi ogsaa bede om, at hver som faar dette No. vil være af den Godhed at sende os en eller to nye betalende Abonnter. Vi vilde gjerne først faa nok til at bære Omkostningerne med Bladets Trykning og Forsendelse og dernæst om muligt, hvad vi har tabt ved Udgifelsen til Dato.

Pacific Lutheran University har Brug for mange Ting.

Herved vil vi frembære vor inderlige Tak til M. Wadsen, som velvilligt helt fra Wisconsin har sendt os en hel Del Bøger, som er af stor Værdie for vort vordende Bibliotek. Først og fremst er der en stor og pen illustreret engelsk Bibel, dernest flere ældre Udgange af Kirketidenden, for Hjemmet og Opbyggelsesblad samt mange andre nyttige Bøger baade paa engelsk og norsk.

Af Johan Olsen Gjerde i Willsburg, tæt ved Portland, Oregon, har vi modtaget 170 unge Frugttræer, som nu skal plantes i Skolens Have. Disse er nu allerede værd en hel Pengesum.

Desuden har vi ogsaa faaet en Del pene Forsendinger af forskellige Slags, samt Crystaller og Agather, ogsaa enkelte indianiske Vaaben. Blandt Giverne kan nævnes Miss Levorsen, da hun boede i Astoria, Oregon, Mrs. Linden, Fairhaven, Wash., og Mrs. Hoel, Seattle; Pastorerne Fosb og Sperati. Nogle faa gamle Mynter har vi ogsaa faaet. Med det samme vi taler for altsammen, vil vi ogsaa minde om, at enhver Ting, som man tror kan være til Nytte og Interesse for Ungdommen og som man vil skænke eller sælge til Skolen for en rimelig Pris, vil blive modtaget med Tak og opbevaret til Gavn for alle, som besøger vor Skole. Alle mulige Ting baade fra Kunstens og Naturens Rige kan en Skole paa en eller anden Maade bruge til Nytte for Disciplene.

„Staar og ser Herrens Frelse, som han skal gjøre eder idag.“

Dette Ord lød først til Israels Børn, da de engang var rigtig i en gruelig Knibe. Men nu er det skrevet os til Værdom. Har Du, kjære Læser, nogen Gang været i en saadan Omstændighed, at Du saa, hørte og følte noget, som Du tror kan sammenlignes med, hvad Israel oplevede og følte strax før hine Ord til dem? Har Du da ogsaa lagt

Mærke til, hvor besynderligt Herrens Ord er endog ligeoverfor en timelig Forlegenhed? Hvor uforretningsmæssigt, ja bagvendt synes ikke dette Ord og den Udvei, som det lover, og den Handling, som det paalægger, svarer sandelig heller ikke til Følgen af den, men er svarere det modsatte af hvad der dog ellers virkelig maa til. Betragt dog dette Tilfælde. Der har Folket strævsomt nok naaet et langt Stykke. Her stænger Havet deres Veie. De har staaet Veir. Da de ser sig om, er Farao nær hos, og „se Egypterne forfulgte dem.“ Nu kan vi let skjønne der maatte blive en svære Opsuds og Uro baade i Sind og Udsærd. De saa nok, at de snart sad i Fælden. Foran var Havet, bag dem drager den morske Fiende ind paa dem. Her synes dog nu netop at kræves nye og usædvanlige Anstrængelser fra Folkets Side og dog lyder det: „staa og ser. Tænk, „staa“ nu, da man dog helst burde fly eller hurtigt overgive sig. Og nu heder det „staa og ser Herrens Frelse;“ er ikke dette rent forkjert? Hvorledes kan nu her blive Frelse? De havde før gjort alt muligt for sin Sag, men da det er klart for Dinene, at alt er forbi, just da tales om Frelse og det paa en saadan Maade, „staa og ser Herrens Frelse.“ Har Du ikke seet og erfaret dette? Saadant gjør Herren endnu. Men hvor vanskeligt at være rolig og stole paa Herrens Frelse. Den er saa underlig baade hvad Maade, Midler og Tid angaar. Naar man stal ud med Hundrede Dollars strax og der intet er i Klassen efter at man har forsøgt alle mulige Uveje, just da heder det: „staa og ser,“ da sker det ogsaa, men da sker det næsten imod Ens Vidende og Villie. Af den, som bare kunde lære ret at bede og arbejde og staa og se Herrens Frelse. Men hvor underlig en Husholdning har ikke Gud? I Hvile og Tilid skal din Styrke være. Paa denne Maade kan og en svag og uduelig være stærk.

Fra Østerland.

(Efter forskjellige Reiser-estrikelser.)

Den Hellige Gravs Kirke. — Tyrus. — Jordan. — St. Sofia Moskeen.

Efter Traditionen blev den første Grund til Jerusalem lagt i Aaret 1769 f. K. af Melchisedek, der kaldte sin By Salem (Fred). 50 Aar efter faldt Byen i Jebusiternes Bold og forblev i disses Besiddelse, indtil den indtoges af David Aar 1047. Under David og Salomon naaede Byen sin største Betydning og blev Centrum for Handel og Civilisation i den vestlige Del af Asien; men dette varede kun kort, og Enhver ved fra Bibelhistorien, hvorledes den med korte Afbrydelser af Selvstændighed var under Persernes, Syrerne og Romernes Herredømme, indtil Titus endeligt ødelagde den i Aaret 70 e. K.

Keiser Hadrian genopbyggede Byen i Aaret 136 e. K. og gav den Navnet *Ælia Capitolina*, hvilket Navn den bevarer indtil Keiser Constantins Tid. Dennes Moder, den hellige Helene, interesserede sig særligt for det hellige Land, byggede Kirken over Kristi Grav, lod foretage mange andre

Bygningsarbejder og gjengav Byen sit oprindelige Navn. I Aaret 636 blev Jerusalem erobret af Araberne; men deres Kalif, Omar, tilstod de Kristne fri Religionsøvelse og forstyrede ikke deres Kirker. Fra den Tid har Jerusalem bestandig været under Mohamedanernes Herredømme med Undtagelse af knapt et Aarhundrede, fra 1099 til 1187, da Korsfarerne regjerede der.

Den kristne Menighed og Pilgrimmene, der under alle Omkæftelser, Byen har været underkastet, bestandigt have valfartet til den hellige Grav, have som oftest været mere eller mindre udsatte for Forfølgelser og Fortrædigheder; men undertiden har dog en eller anden mere ophøjet og human Kalif eller Sultan taget dem under sin Beskyttelse. Af disse maa særligt fremhæves Harun-al-Raschid, som stod i venstabeligt Forhold til Karl den Store i Frankrige og paa dennes Anmodning tilstod de Kristne adskillige Fordele. Efter Harun-al-Raschids Død hørte imidlertid Beskyttelsen op, og de bestandigt tiltagende Forfølgelser førte til Peter Ermits begejstrede Taler og de derpaa følgende Korstog.

Efter Korsfarenes Fordrivelse var Jerusalem under Ægypternes og Mamelukkernes ublide Herredømme indtil Aaret 1517, da den tyrkiske Sultan Selim II. intog Byen, der siden har ført den ulykkelige stillestaaende Tilværelse, som er betegnende for det tyrkiske Rige.

Jerusalem, der er bygget paa den Trekant, som dannes af Josaphats og Hinnooms Dale, og hviler paa de 6 Høie: Zion, Gareb, Bezetha, Aera, Moriah og Ophel, er omgivet af en høj Fæstningsmur, som er forsynet med en Mængde Taarne.

Paa Zion laa den Del af Byen, som fortrinnsvis kaldtes Davids Stad, fordi David her byggede sit Slot efter at have fordrevet Jebusiterne; men største Delen af Zion er nu ubeboet, og af selve Slottet er kun et Taarn tilbage.

Golgatha med Kristi Grav, over hvilken Opstandelseskirken er bygget, findes paa Gareb. I Nærheden ere Francisanerkløstret samt de græske, armeniske og koptiske Kløstre tilligemed største Delen af disse Nationers Hospitaler. Alle de Kristne have ligeledes bosat sig paa Gareb, som er den renligste og bedst vedligeholdte Del af Byen, medens Mohamedanerne bo paa Bezetha. Paa Moriah laa Salomons Tempel, som nu er erstattet af Omar Moskeen, og imellem Moriah og Zion bo Jøderne.

Jøderne, hvis Antal er omtrent 12,000, udgjøre Halvdelen af Byens Befolkning, medens den anden Halvdel, Kristne og Mohamedanere, bestaar af disse Religioners forskjellige Sekter og af alle mulige Nationaliteter.

Byens Handel er hderit ringe, og Industrien indskrænket sig til Forarbejdelsen af smaa Gjenstande, Relikvier, Rosenkrands, Kors o. s. v., som kjøbes af Pilgrimmene.

Vor første Udflugt gjaldt den hellige Grav. Ved Indtrædelsen i Kirken bliver man staaet af dens store Uregelmæssighed, som hidrører fra, at den er bygget over en uejvn Klippe og gjentagende Gange er bleven bethdelig forstøret og forandret, siden Munkens Modeste i det 7de Aarhundrede reiste den paa Nummerne af den hellige Helens Kirke. Lige under Kirkens Kuppel findes den hellige Grav. Gjennem Døren i et lille Kapel, der er bygget over Grotten, hvori

Graven findes, kommer man ind i et Rum, som kaldes Engelenes Kapel. Her opbevares en Sten, som siges at være et Stykke af den, der dækkede for Graven, men fandtes bortværet, da Maria Magdalena tidligt Paaskemorgen kom til Stedet. En lav og snever Nabning, hugget ud i den solide Klippe, fører fra Engelenes Kapel ind i Graven, som er en Grotte lidt over 6 Fod lang og 6 Fod bred. Den ene Halvdel af Grotten optages af Stenleiet, hvorpaa Kristi Legeme blev lagt, og dette Leie saavel som Gulvet, Væggene og Loftet ere beklædt med Marmor og Mabasiplader. Paa Væggen over Leiet findes 3 Kliefser, foresillende Opstandelsen, af hvilke det ene tilhører den romersk-katholiske, det andet den græske og det tredje den armeniske Kirke. Fra Loftet hænge en Del kostbare Guld- og Sølvlamper, som ligeledes tilhøre de forskjellige katholiske Samfund.

I Mæret 1555 blev Grotten restaureret, og den arverdige Fader de Ragusa, der den Gang var Abbed i Franciscanerklostret, giver følgende Beskrivelse af, hvad man fandt, da Grotten's Beskrivelse blev aftagen:

„Efter som det syntes nødvendigt at udjevne Underlaget for at give mere Soliditet i Konstruktionen, maatte man borttage Beskrivningen. Vor Frelser's Grav viste sig da for vore Øine, ligesom den var hugget ud i Klippen. Man saa malet 2 Engle, af hvilke den ene bar en Indskrift med de Ord: „Han er opstanden, han er ikke længere her;“ og den anden, som pegede paa Graven, havde denne Indskrift: „Se der det Sted, hvor de lagde ham.“ Disse 2 Materier faldt ned i Støv, saasnart de kom i Berøring med Luften. Da Nødvendigheden havde tvunget os til at høre en af de Mabasiplader, som den hellige Helene havde placeret over Graven for der at kunne afholde den hellige Messie, saa vi afdækket det usigeligt hellige Sted, hvor Frelseren hvilede i 3 Dage. Det syntes os alle, at vi saa Himlene suldstændigt aabne for os. Man saa endnu med skarp Omrids Spor af Frelserens Blod, blandet med Salven, som havde tjent til Indbalsameringen.

I Midten af den hellige Grav fandt vi et Stykke Træ indhyllet i et kostbart Linned. Dette faldt i Støv i det Øieblik, da det blev udsat for Luftens Paavirkning, og der forblev kun mellem vore Hænder noget af den Guldstraad, med hvilken det havde været bundet. Paa Træet, som var indviklet i Linnedet (Evededugen), havde der tidligere været Indskriptioner; men disse vare nu saa bestaaede af Tiden, at det var umuligt at danne en fuld Sætning af dem.

Paa et Pergament, som man ogsaa fandt der, kunde man tydeligt læse med latinsk Majuskelskrift (Skrift bestaaende af tuster store Bogstaver) disse 2 Ord: „Den Mag . . .“, hvilket leder os til at formode, hvorvel man ikke positivt kan paastaa det, at dette Træ maa være et Stykke af det saunde Kors, som blev fundet af den hellige „Helene“.

Pladen, som dækker Leiet, er kjendeligt slidt af Pilgrimmenes Fødder, og den kan vel være det: thi aldrig er nogen Helligdom bleven oftere og mere lidenskabeligt tilbedt end dette Verdens bethydningsfuldeste Sted.

Saa Skridt fra Graven vises Korsfæstelsesstedet. Man

gaar nogle Trin op ad en Marmortrøppe, og igjennem Nabninger i Fliser kan man i Klippen se de tre Huller til Korsene. Det ved ser man, ligeledes igjennem en Nabning i Gulvets Fliser, en Kone i Klippen, som siges at være opstaaet af Jordskjelvet ved Kristi Død, og ved Siden af findes den Sten, paa hvilken Kristi Legeme lagdes for at salves.

Man viser endvidere tæt ved Graven en Grotte med det besynderlige Navn: „Korsenes Opfindelsesgrotte.“ Munkene fortælle, at Keiserinde Helene gjennem en Aabenbaring blev bekendt med det Sted, hvor Korsene vare nedgravede. Hun befalede at grave, og man opdagede snart de tre Kors. Det gjaldt nu at udfinde Kristi Kors af de tre. Dette opnaaedes ved at bringe dem et ad Gangen hen til en syg Kone. Hærværelsen af de to Kors havde nær dræbt hende; men det tredje helbredede hende øieblikkeligt. Der var nu ikke længere nogen Tvivl om, hvilket der var det rette, og det blev opbevaret i Kirken indtil det 7de Aarhundrede, da den persiske Konge Kosroes den Anden bortførte det efter at have indtaget Jerusalem og ødelagt den hellige Helenes Kirke. Saa Aar senere slog Keiser Heraclius Perserne og tvang dem til igjen at udlevere Korset, som derpaa førtes til Konstantinopel.

Rundt omkring i Kirken findes en Mængde Altere og smaa Kappeller; et paa det Sted, hvor Kristus viste sig for Maria Magdalena i en Gartners Skikkelse; et andet, hvor han viste sig for sin Moder; et paa det Sted, hvor han holdtes fangen sammen med Røverne, medens man traf Forberedelser til Korsfæstelsen; et andet, hvor Krigsmændene delte hans Klæder imellem sig o. s. v. Ja, de gode gamle Præster og Munkene have endogsaa været saa samvittighedsfulde, at de have angivet Jordens Midte; thi 74de Salme, 12te Vers, heder det:

„Dog er Gud min Konge fra fordom, som gjør mig en Frelse midt paa Jorden.“

Golgatha maatte altsaa være Jordens Midte, og de fandt det usigtige Midtpunkt og markede det i Kirkens Gulv.

Paa sin Vandring rundt i Kirken træffer man undertiden paa blege Munkestikkelser, som i en næsten uhyggelig Grad staa i Samklang med den gamle, skumle Kirke. De komme frem af mørke Kroge og Gange, glide lydløst forbi os, uden at lægge Mærke til os. De synes ikke at interessere sig for Noget som helst i denne Verden, og forsvinde snart derpaa i Mørket mellem Epilerne. Det er Munkene af de forskjellige Sætter, som have Eiendomsret til de hellige Steder og have paataget sig at bevogte dem. De bo i Kirken, og da denne holdes aflaaet og kun aabnes for Pilgrimmene eller ved de store Fester, kunne de undertiden i Maanedes være fanger i deres frivillige Fængsel. Det maa være et trist Liv, disse stakkels Fanatikere føre derinde, og en Mistanke om, at Hovedgrunden til deres Vagt er gjensidig Frygt for, at de andre Sætter skulle røve eller bestaaede deres Helligdomme, gjør ikke Tanken hyggeligere. I Jerusalem er nemlig Intolerancen større end noget andet Sted. Romersk-katholiske, græske, armeniske og koptiske Præster og Munkene kunne ikke tale at se hverandre. De føre haardnakkede Kampe om Eiendomsretten til Helligdommene og om Retten til at hænge Lamper ved dem og læse Messie, og Pilgrimmene efterligne om ikke overgaa dem heri, saaledes at man, saa sørgeligt det end sy-

nes, har seet sig nødsaget til, naar Kirken aabnes, altid at anbringe en Vagt af tyrkiske Soldater i den. Da Selim den Anden havde erobret Jerusalem, gav han Opstandelseskirken til en af sine Paschaer, og den tilhører endnu dennes Efterkommere. Familien har gjort sig en god Fortjeneste af Kirken, thi den holdes aflaaet, og Nøglerne udleveres kun mod Betaling.

Sidon og Tyrus vare, som bekendt, de berømteste Steder i det gamle Fønicien, der efter dets Forening med Syrien blev kaldet Syro-Fønicien. Det gamle Fønicien laa paa den sydlige Kyst, mellem Floden Eleutheros, som nu kaldes Nahr-el-Dschebir, halveis mellem Beirut og Tripoli og Bækken Rifon ved Karmelbjergets Fod. Ifølge Herodot nedstammede Fønicierne fra Edomiterne, der vare de Første, som besøgte Egen med Skibe. Medens deres Naboer, Syrerne, Kananitterne og Filisterne, laa i Krig med hverandre, dyrkede Fønicierne Fredens Kunst og bleve berømte ved Skibsfart og Handel. Palmetræet, som hos andre Nationer var et Seirstrøg, var malet paa deres Skibe og trykt paa deres Mynter som Tegn paa Fred.

Den Egn, hvori Sidon og Tyrus laa, tilfaldt Assers Stamme, der imidlertid aldrig fik fordrevet de oprindelige Beboere, hvem de tvertimod bleve statskyldige.

Det nuværende Sidon, som Tyrkerne kalde Saïda, ligger paa en Høide, der strækker sig temmeligt langt ud i Havet, omgivet paa den østre Side af en Mur. Paa en Klippe i Havnen ligger et gammelt Citadel, forbundet med Byen ved en Bro, der skal være bygget paa Korstogens Tid. Mellem Byen og Bjergene ligge veldyrkede Haver og Lunde med smukke Træer. I Baggrunden hæver sig det majestætiske, snebedækte Libanon, der udsender en Mængde Bække og Elve, hvoraf en udmunder i Saïdas Havn.

Omtrent midtvejs mellem Saïda og Tsjur—saaledes kalde Tyrkerne det nuværende Tyrus—ligger Landsbyen Sarsend, det gamle Sarepta, paa en Bakke, ikke langt fra Strandsbredden. Mohanedanerne have bygget en Moske paa det Sted, hvor hin af Bibelen bekendte Enkes Hus skal have staaet. Der brænder altid en Lampe, og Landsbyens Indbyggere fortælle om de Underkure, som ske med alle Slags Syge, der valse til det Sted.

Syd for Sarsend, paa den østlige Side af et langt, øde Fjeld, ligger en liden By, beboet af Fiskere og Agerdyrkere. Det er Tsjur, Grundringen om det gamle Tyrus, der, som bekendt, var en sidonisk Koloni, hvorfor det ogsaa kaldtes "Sidons Datter". Det blev bygget efter Sidons Erobring af Filisterne fra Askalon, idetmindste 240 Aar før Opførelsen af Salomons Tempel. Hvert Fjeld var dengang en Ø. Alexander den Store skabte Kanalen op ved Hjælp af en kunstig Molo for at faa bemægtiget sig Staden. Før den Tid var der egentlig to Steder: Tyrus paa Fastlandet, Pala-Tyrus eller „Gammel-Tyrus," og „Tyrus paa Øen." Staden var stor, stærk og prægtig. Profeten Ezeiel beskriver den i sin profetiske Bogs det syv og tyvende Kapitel. I lang Tid var der et broderligt Forbund mellem Tyrerne og Israellitterne; men tilslut forbandt Tyrerne sig med Israels Fiender. Derfor, og fordi de tillige vare hovmodige og veltillige, forkyndte Herren ved sine Profeter sine Straffedomme over Tyrus, sigende: „Du har vanhelliget Dine Hel-

ligdomme, og jeg vil lade udgaa en Ild midt af Dig; den skal fortære Dig, og jeg vil gjøre Dig til Aske paa Jorden for alles Dine, som se Dig. Alle, som kjende Dig blandt Folkene, skulle forstrækkes over Dig; Du er bleven til Forstrækkelse og skal ikke være mere til evindeligt. Derfor vil jeg sætte en Ild paa Tyri Mur, og den skal fortære dens Paladser."

Kort efterat Nebukadnezar havde ødelagt Jerusalem og bortført Jøderne i Fangenskab, beleirede han Tyrus, men Beleiringen varede i tretten Aar. Han blev saa forbitret over denne Modstand, at han ganske tilintetgjorde den stolte Stad, idet han opgrov dens Grundvoide. Profetien om, at den ikke skulde gjenfindes, blev bogstaveligt opfyldt, thi der hersker saa megen Uvisshed om, hvor det gamle Tyrus har ligget, at medens Nogle lægge det ved Stranden, og Andre længere inde, er der ogsaa Enkelte, som mene, at det har ligget paa en Bjergside i Nordost, kaldet Marshuf. Før og under Beleiringen havde Tyrierne været saa forsigtige at føre alle sine Rigdomme over den Del af Staden, som laa paa Øen, og nedsatte sig der. (Fortj.)

Judkomne Bidrag til The Pacific Lutheran University.

Mr. og Mrs. Skjelstad, Vicking, Wash.....	\$ 1.00
Rev. T. Rosholdt.....	.50
Die S. Hougén, Buckley, Wash.....	1.00
Bed Rev. Grønsberg, fra Elling Bold, Iowa.....	10.00
Fru Grønsbergs Skolebørn, San Francisco.....	15.00
Mrs. Ingeborg Gordon, Mt. Horeb, Wis.....	1.00
Bed C. W. Beaver, samlet i J. A. Thorsens Menighed.....	25.00
Die Thoresen, East Grand Forks, Minn.....	2.00
Samlet ved Rev. Hendriksen, Omaha.....	13.50
T. Johnson, Portland, Oregon.....	2.00
Rev. Grønsberg, personlig.....	75.00
Rev. S. Svennungsen.....	1.00
E. P. Høve, ved Svennungsen.....	.50
Offer i Portland, Oregon.....	7.05
Rev. C. K. Breus.....	10.00
T. Bonde, Valley Grove, Minn.....	10.00
M. D. Hougén, Buckley, Wash.....	2.50
Mrs. Anne Amland ved Rev. Guttcho.....	100.00
Skolelærer Hotte, Florence, Wash.....	5.00
Die Jensen, Hatton, N. Dak.....	5.00
Nels Hestén, Portland ".....	3.00
R. J. Luckén " ".....	3.00
Jungerid Hestén " ".....	3.00
A. Ulland, Mayville ".....	5.00
H. C. Boe, Butte City, Montana.....	5.00
Die D. Braget, Tacoma, Wash.....	2.00
Jørgen Simmons, Appleton, Minn.....	10.00
T. H. Benson " ".....	5.00
Die Brown " ".....	3.00
A. K. Pederson " ".....	5.00
Rev. T. A. Torgerson.....	25.00
Fra Englands Kvindeforening ved Rev. Hilmen.....	7.75
" H. P. Solstad " ".....	5.00
" D. A. Greibrof " ".....	5.00

Tacoma Building & Savings Association

Spare-Bank,

Theaterbygningen Hjørnet af C og 9de Strs.

Åber daglig fra Kl. 10 til 3.

Øverdag fra Kl. 10 til 1 og 6 til 8 Aften.

Indbetalt Kapital \$100,000.

L. E. Post, President.

E. H. Hatfield, Vice President.

P. V. Caesar, Kasserer.

J. Le. B. Johnson, Assist. Kasserer.

Betaler 6 Procent aarlig Rente paa Spare-Indskud.

Renten krediteres kvartalsvis.

Ward T. Smith Company.

Incorporated April 10th, 1891.

Capital Stock Paid up, \$100,000.

Room 505 California Building,

TACOMA, WASH.

→ →

Ward T. Smith Co. eier og sælger alle Lotter rundt Lutheran University. Lotterne sælges for 100 Dollars pr. Lot, 25 x 100 Fod, Hjørnelotter koster \$25 extra og sælges kun i Forbindelse med de 3 nærmeste Lotter. Betalingsvilkårene er: mindst 10 pr. Et. Kontant og 5 pr. Et. hver Maaned eller 25 pr. Et. Kont., 25 pr. Et. om 6 Maaneder, 25 pr. Et. om et Aar og 25 pr. Et. om 18 Maaneder, — eller 50 pr. Et. første Maaned og Resten om et Aar eller 18 Maaneder. Er alt betalt inden 6 Maaneder, kræves ingen Rente, ellers er Renten 6 pr. Et. For fuld kontant Betaling gives 5 pr. Et. Afslag (Discount) af Kjøbesummen. Recording of Deeds koster \$1.25 for nogle og 1.50 for andre; en Abstract of Title koster \$2. Glem ikke at faa disse vigtige Papirer i Orden.

Frank D. Nash,

Lawyer,

Fidelity Building,

Co. 11th & R. R. Strs.,

TACOMA, WASH.

☪ ☪

Advokat Nash har bidraget til „Lutheran University“ og nu i over et Aar været vor Sagfører. Vi anbefaler ham paa det bedste, som en særdeles paalidelig og samvittighedsfuld Mand, hvem enhver trygt kan betro sine Sager til. —

THE LUTHERAN
UNIVERSITY HERALD

Udkommer en Gang om Maaneden og
koster forskudsvis

50 CENTS PR. AAR.

ADRESSE:

“THE LUTHERAN UNIVERSITY HERALD,”

California Building, Room 505,

TACOMA, WASH.

Redaktører: Past. B. Garstad og Past. P. Langseth.

* * *

Subskribentjamlere

faar paa 5 betalende Abbonenter den 6 te frit.

Send ind straks Penge for en Aargang, 50 Cents.

Sto og Stovler

til billigste Priser og af bedste Sort

hos

S. Olson, 1912 Jefferson Av., Tacoma.

Fresh Spring Stock regardless of Cost sælges nu. Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. „Med med de høie Priser,“ siger S. Olson. Herald anbefaler paa det bedste.

Entered at the post office at Tacoma, Wash., as second class matter.